

Список використаних джерел:

1. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньов а. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2015. – 485 с.
2. CRM-системы промышленных предприятий, функционирующих в условиях кризиса/ Козаченко С. В., Комирной В. А., Вилкул А. Ю. та ін. – Д. : Наука і освіта, 2013. – 332 с.
3. Косова Т. Д. Організація і методика впровадження CRM-системи : навч. посіб. / Т. Д. Косова, П. М. Сухарев, О. Л. Ващенко та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
4. Мельник Л. Г. Економіка підприємства : підруч. / за заг. ред. Л. Г. Мельника. – Суми: Університетська книга, 2011. – 648 с.

Мержівська К. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Економічна безпека функціонування підприємства залежить від здатності своєчасно і в належному обсязі задовольняти економічні потреби та нужди споживачів, враховуючи, що «...приватні інтереси можуть бути виправдані лише тоді, коли вони одночасно слугують також інтересам держави» [1]. З іншого боку, економічна безпека підприємства відображає потенційні можливості виготовлення продукції, що користується попитом і її реалізації на основі оптимального «використання всіх видів ресурсів в нестабільному і невизначеному ринковому середовищі». Сума результатів діяльності високонадійних підприємств є основою підйому матеріального і культурного рівня буття суспільства.

Під механізмом забезпечення економічної безпеки функціонування підприємства слід розуміти цілісну систему, яка складається з відносно самостійних і взаємопов'язаних продуктів чи структурних елементів. «До основних елементів механізму відносяться: форма організації виробництва, економічні або господарські зв'язки (відносини), система стимулів, управління, планування, фінансування, оподаткування, ціноутворення. Найважливішими елементами господарського механізму є господарюючі суб'єкти і відносини, в які вони вступають з приводу організації виробництва і господарських зв'язків» [3].

«Форми господарських зв'язків різноманітні, вони можуть бути безпосередніми і опосередкованими, прямими і непрямими, виробничими і невиробничими, юридично оформленими і не оформленими, такими, що виникають стихійно і свідомо встановлюються». Господарські зв'язки існують як всередині форми організації виробництва, так і поза нею. Вони розрізняються «ще за місцем їх виникнення: у виробництві, при обміні, розподілі чи споживанні. Усередині конкретної форми організації виробництва господарські зв'язки між його учасниками реалізуються, як правило, в порядку обміну діяльністю, а між господарськими суб'єктами – як обмін товарами».

«Механізм забезпечення економічної безпеки функціонування підприємства покликаний забезпечувати створення умов, мотивуючих на ефективну діяльність всіх елементів підприємства, високий ступінь узгодженості громадських корпоративних і особистих потреб та інтересів. Механізм повинен сприяти забезпеченню економічної безпеки на вході і виході з системи, створити надійні умови функціонування керуючої і керованої систем».

Механізм економічної безпеки функціонування підприємства являє собою сукупність:

- філософії економічної безпеки підприємства;
- функцій, що реалізують процес управління економічною безпекою;
- забезпеченість ресурсами;
- цільову спрямованість, яка містить основні організаційні форми та економічні інструменти, необхідні для економічної безпеки функціонування підприємства.

«Перераховані вище складові утворюють структуру механізму забезпечення економічної безпеки функціонування підприємства» [2].

«Теоретико-філософська складова представляє собою фундамент формування механізму. Філософія економічної безпеки – система переконань в системі підприємства, образ мислення і зобов'язання кожного працівника виконувати свої посадові функції відповідно до вимог безпеки» [4].

Виділимо наступні основні характеристики механізму, які «визначають напрями вдосконалення» підприємства, орієнтованих на реалізацію інтересів усіх прошарків споживачів:

— «створення сприятливого середовища для розвитку» підприємств та підприємництва забезпечується стабільними державними актами», діагностикою ключових економічних показників. При цьому всі форми власності мають рівні права на існування, а пріоритетною є та, яка сприяє підвищенню ефективності господарювання і рівня добробуту споживачів;

— «розвиток господарювання», орієнтованого на сільське господарство і місцеву сировину.

Таким чином, механізм підвищення економічної безпеки підприємства передбачає «досягнення ефективних параметрів функціонування, збереження виробничого і кадрового потенціалу, створення підприємства ринкового типу, що поєднують підприємницьку діяльність з державним регулюванням, формування передумов і умов для надійного їх функціонування».

Механізм підвищення економічної безпеки підприємства, який формується на основі теоретико-методологічних підходів і принципів, в широкому сенсі констатує множинність його елементів, що доводить складність вказаного процесу. Тому необхідний вибір певних інструментів механізму в залежності від умов функціонування підприємства, стадії функціонування його фінансово-господарської діяльності, і, як наслідок, від оптимального рівня економічної безпеки підприємства.

Список використаних джерел:

1. Белокур В. В. Угрозы экономической безопасности предприятия / В. В. Белокур. – М., 2010. – С. 132.
2. Гапоненко В. Ф. Экономическая безопасность предприятия: подходы и принципы / В. Ф. Гапоненко. – М., 2008.
3. Экономическая безопасность хозяйственных систем / под ред. А. В. Колосова. – М., 2010.
4. Економічна безпека підприємства. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів / укл. : доц. В. Й. Куценк. – Дніпропетровськ, 2014.